

Blå kærhøg *Circus cyaneus*

Hen harrier

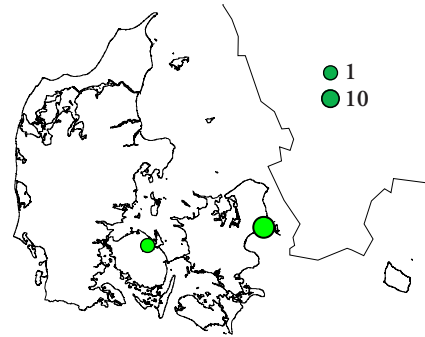

Fig. 2. Mærkningslokaliteter for fugle, som senere er genmeldt.
Ringing sites for birds later recovered.

Blå kærhøg har formodentlig altid været en sjælden ynglefugl i Danmark (Løppenthin 1967), og i dag yngler den meget fåtalligt og uregelmæssigt i Syd- og Sydvestjylland. Arten yngler spredt i det meste af Vesteuropa og det nordlige Østeuropa samt østover gennem Asien til Stillehavet. De største europæiske bestande findes i Rusland, Frankrig, Finland og Sverige (BirdLife International 2004). I Europa er de nord- og nordøstlige bestande trækfugle i modsætning til de sydlige, som kun delvis forlader yngleområderne om vinteren. Specielt det østlige Danmark besøges i vinterperioden af overvintrende fugle (Jørgensen 1989, Olsen 1992).

Mærknings- og genmeldingsdata

Der er i Danmark blot mærket 73 fugle. Den første blev mærket i 1929, og det højeste årlige antal er ni fugle i 1961 (fig. 3). Af de mærkede fugle er 11 genfundet. Én af disse fugle var mærket på Fyn, resten på Vestmager (fig. 2). Fuglene er fanget i fælder. De genmeldte kærhøge er mærket uden for yngletiden, flest fra november til januar. Det er tvivlsomt, om der er danske ynglefugle iblandt. I Danmark er der desuden genfundet 22 blå kærhøge, mærket i udlandet.

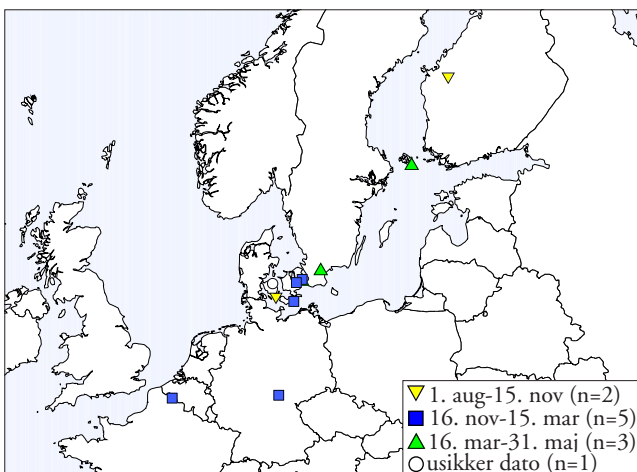

Fig. 1. Samtlige genfund i forskellige sæsoner af blå kærhøg ringmærket i Danmark (n=11). All recoveries of hen harrier ringed in Denmark (n=11).

Fakta Facts

Mærkninger <i>Birds ringed</i>	73
Genmeldinger <i>Recoveries</i>	
Antal genmeldinger <i>No. of recoveries</i>	11
-heraf uden for Danmark <i>Recovered abroad</i>	5 (45%)
Antal fugle <i>No. of individuals</i>	11
-heraf mærket som unger <i>Ringed as chicks</i>	0
Genmeldingsandel <i>Proportion recovered</i>	15%
Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark <i>Ringed abroad and recovered in Denmark</i>	22

Ekstremer *Extremes*

Højeste alder <i>Oldest bird</i>	min. 5 år 8 mdr.
Længste afstand <i>Longest dist.</i>	Finland Finland 1.004 km

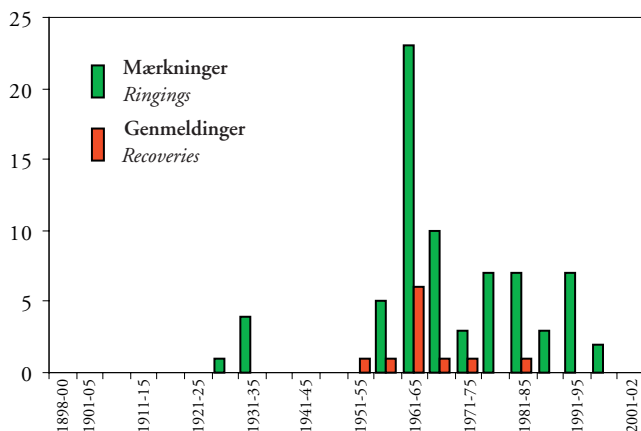

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsår for blå kærhøg ringmærket i Danmark. Ringing and recovery year of hen harrier ringed in Denmark.

Overvintrende fugle

Vinterbestanden af blå kærhøge opbygges i løbet af oktober og november måned (Jørgensen 1989). Ringmærkningen af fugle i Danmark og udlandet viser, at det hovedsagelig er fugle fra vore nordiske nabolande, som træffes i Danmark. Tre af de dansk-mærkede fugle er genmeldt nord og øst for landet - i Sverige, på Ålandsøerne og i selve Finland (fig. 1). Desuden er der i Danmark fundet fugle, der er ringmærket i Finland (4), Sverige (8), Norge (2), Skotland (3) og Holland (5) (fig. 4). Fuglene er genmeldt i Danmark fra juli til maj, flest i oktober og april. På nær en enkelt fugl, som blev fundet ved Skagen, er alle genfundet i den sydlige eller østlige del af landet (fig. 4).

De tre skotske fugle var mærket på Orkney-øerne. Unge fugle fra Orkney er flere gange trukket over Nordsøen og er genfundet i Norge, Danmark, Nordtyskland og Holland (Wernham m.fl. 2002). Dette ses sjældent hos blå kærhøg fra andre dele af De Britiske Øer.

Forekomsten af blå kærhøg i Danmark er formodentlig påvirket af vinterens hårdhed (Jørgensen 1989). De to dansk-mærkede fugle, som blev genfundet længere mod i syd i Belgien og Tyskland, underbygger denne formodning. Disse genfund er således begge fra perioder med isvinter i Danmark, hhv. februar 1956 og januar 1985.

Genmeldings- og dødsårsager

Tre af de dansk-mærkede fugle er skudt. Dødsårsagen for de resterende syv fugle er ikke fastslået eller oplyst. Den længstlevende af de dansk-mærkede fugle blev mærket på Amager 18. november 1955 og genfanget i Finland 9. april 1961. Fuglen blev således mindst 5 år og 8 mdr.

English summary

The hen harrier is a rare breeder in Denmark, breeding only occasionally in southern Jutland. The species is a rather rare winter visitor, found mainly in eastern Denmark.

The first hen harrier was ringed in 1929, with the highest numbers ringed in the 1960s. The recovered birds were all caught in traps outside the breeding season. Twenty-two hen harriers ringed abroad have been found in Denmark. Most of the birds have either been ringed or recovered in southern or eastern Denmark. The recoveries of Danish and foreign-ringed birds show that the Danish winter population consists not only of birds from Norway, Sweden and Finland but also from Scotland. Two birds ringed in Denmark were later recovered in Belgium and Germany, both during the cold winters of 1956 and 1985 respectively.

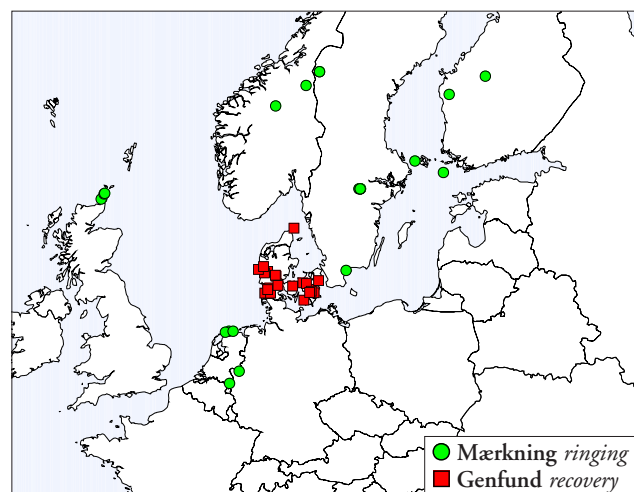

Fig. 4. Mærknings- og genmeldingslokaliteter for blå kærhøg ringmærket i udlandet og genmeldt i Danmark (n=22). Ringing and recovery locations of hen harrier ringed abroad and recovered in Denmark (n=22).